06/01/2020

Τα δύο βαπτίσματα

/ Ορθόδοξες Προβολές

ΕΟΡΤΗ μεγάλη σήμερα, αγαπητοί μου, για όλους τους ορθοδόξους λαούς. Ιδιαιτέρως την εορτάζει ή Ελλάς, χώρα ναυτική. Οι ναυτικοί μας, όπου και να πλέουν, εϊτε στον Ατλαντικό εϊτε στον Ειρηνικό ωκεανό, την τιμούν χαρμοσύνως• σήμερα αγιάζονται τα νερά και οί θάλασσες με τον τίμιο σταυρό.

Ἡ εορτή των Φώτων είναι το τέλος μιας εκκλησιαστικής περιόδου πού ονομάζεται Δωδεκαήμερο. Τελειώνει σήμερα το Δωδεκαήμερο, πού άρχισε με τη γέννηση του Χριστού. Να μιλήσουμε για την εορτή των Φώτων; Μικρά ή διάνοια μας, ασθενής ή γλώσσα μας, και το μυστήριο πού αποκαλύπτεται σήμερα με τη βάπτιση του Κυρίου απέραντο όπως ό ωκεανός. Μάλλον πρέπει να σιωπήσουμε. Άλλα για να μη μείνη ό άμβωνας άφωνος τέτοια μέρα, τολμώ, επικαλούμενος τη χάρι του αγίου Πνεύματος, κάτι να πω.

Ὁ Κύριος ημών Ιησούς Χριστός παρουσιάστηκε στη γη ως άνθρωπος υπό τις πλέον ταπεινές συνθήκες• ήλθε ως νήπιο, γεννήθηκε από πάμπτωχη κόρη σε μια κωμόπολη της Ιουδαίας μέσα σ’ ένα σπήλαιο. Ποιος, βλέποντας το βρέφος εκείνο, ήταν δυνατόν να φανταστή, ότι κάτω από αυτό το σχήμα κρυβόταν ή Θεό- της; Μετά από οκτώ ήμερες δέχθηκε την περιτομή και έλαβε το όνομα Ιησούς Χριστός, «το υπέρ πάν όνομα» (Φιλ. 2,9).

Δώδεκα ετών τον βλέπουμε πάλι στο ναό του Σολομώντος, όπου κατέπληξε τους σοφούς πρεσβυτέρους με τις ερωτήσεις και απαντήσεις του. Μετά, για το διάστημα από δώδεκα ετών έως τριάντα, ορισμένοι λένε πολλά φανταστικά, άσχετα με το Ευαγγέλιο. Άλλ’ ένα είναι το βέβαιο• ότι ό Ιησούς Χριστός έζησε αφανής. Αφάνεια. Ωραία είναι ή αφάνεια! Που ήταν; Έμενε και εργαζόταν στη Ναζαρέτ ως ξυλουργός. Κρατούσε σκεπάρνια, πριόνια, σφυριά και καρφιά. Είναι ό πρώτος εργάτης! Τίμησε την εργασία εκεί στο- εργαστήριο του νομιζομένου πατρός του. Έτσι έμεινε άγνωστος. Ποιος φανταζόταν, ότι αυτός ό ξυλουργός είναι ό προφητευμένος από αιώνων «υιός ανθρώπου» (Δαν. 7,13);

Άλλ’ ήρθε ή ώρα να εμφανιστεί. Και τότε παρουσιάστηκε ό Ιωάννης ό Πρόδρομος. Κήρυττε μετάνοια και είλκυε κόσμο πολύ. Όλοι έσπευδαν στα ρείθρα του Ιορδανού, μετανοούσαν και έβαπτίζοντο. Μέσα στο πλήθος ήρθε και ό Χριστός. Ήταν απέριττος, χωρίς κάποιο εξωτερικό διακριτικό• δέ φορούσε διάδημα. Ὁ Ιωάννης όμως διέκρινε, ότι κάτω από το φτωχικό του παρουσιαστικό υπήρχε ή Θεότης. Τον αντελήφθη, γι’ αυτό ακριβώς ήταν εκεί. Ὁ Χριστός του λέει• —Βάπτισε με. Ὁ Ιωάννης• —Δεν είμαι άξιος• εγώ έχω ανάγκη να βαπτισθώ από σένα. Ὁ Χριστός επιμένει καΐ στο τέλος ό Ιωάννης πειθαρχεί. Κι όταν τον βάπτισε, τότε άνοιξαν οι ουρανοί, είδε το Πνεύμα το άγιο σαν περιστερά λευκή να κατεβαίνει επάνω στην κεφαλή του Χριστού μας, και ακούστηκε ή φωνή του ουρανίου Πατρός να μαρτυρεί γι’ αυτόν. Έτσι απεκαλύφθη το μέγα μυστήριο.

Ένας ασεβέστατος «λογοτέχνης» τόλμησε να διακωμώδηση το μυστήριο αυτό. Μα τί θα πή «λογοτέχνης »; Άν σου βρίσει τον πατέρα, θα το δεχτής επειδήείναι λογοτέχνης; Ὁ ένας βρίζει χυδαίως κι ό άλλος βρίζει λογοτεχνικώς• τί σημασία

έχει; είτε σε χυδαία γλώσσα εϊτε σε λογοτεχνική, ϋβρις είναι. Το ύβρισαν λοιπόν οι άπιστοι το μυστήριο• τους φαίνεται σκάνδαλο. Εμείς το βλέπουμε διαφορετικά.

Υπάρχει μία λέξη του ευαγγελίου πολύ χαρακτηριστική. Τί λέγει. Στόν Ιορδάνη έμπαιναν γυμνοί στο νερό και, όπως ήταν, έξωμολογοΰντο τις αμαρτίες τους. Και άλλοι μεν έμεναν περισσότερο, άλλοι λιγώτερο, αναλόγως των αμαρτημάτων πού είχαν να πουν. Όλοι πάντως έμεναν ένα διάστημα βυθισμένοι. Ένας μόνο δεν έμεινε καθόλου• ό Χριστός. Το λέει το ευαγγέλιο• «Και βαπτισθείς ό Ιησούς ανέβει ευθύς από του ύδατος» (Ματθ. 3,16).

Είδες μια λέξι τί σημασία έχει; «Ευθύς», λέει. Μόλις μπήκε, βγήκε. Γιατί; Διότι δεν είχε τίνα πή, δεν είχε αμαρτήματα! Το «ευθύς» είναι μαρτυρία της αγίας Γραφής, οτι ό Κύριος ήταν λευκός όχι μόνο από το προπατορικό αμάρτημα, αλλά και από προσωπικά αμαρτήματα. Ήταν ό μόνος πού απηύθυνε εκείνο το αναπάντητο ερώτημα• «Τίς εξ υμών ελέγχει με περί αμαρτίας;» (Ίωάν. 8, 46).

Άλλ' αφού είναι αναμάρτητος, τότε γιατί βαπτίσθηκε; Ή βάπτισις του Χρίστου έχει πολλούς λόγους. Έβαπτίσθη, για ν' άκουσθή ή μαρτυρία του Πατρός, να φανή ή συμφωνία του αγίου Πνεύματος, και να βεβαιωθεί έτσι ή θεότης του Υΐοϋ. Έβαπτίσθη, για να φανερωθή το μέγα μυστήριο της αγίας Τριάδος. Έβαπτίσθη, για να αγιάσει τα ύδατα. Έβαπτίσθη ακόμα, για να είναι το βάπτισμα του υπόδειγμα σ' εμάς• αν βαπτίσθηκε εκείνος πού δεν είχε ανάγκη βαπτίσεως, πολύ περισσότερο έχουμε εμείς ανάγκη να βαπτισθούμε.

Στο βάπτισμα γίνεται μυστήριο. Ποιος όμως το νιώθει; Γελούν τώρα οι καλεσμένοι θεομπαίχτες καταντήσαμε... Άλλα και στο βαπτιζόμενο, λόγω τής ηλικίας, δεν υπάρχει συνείδησις του μυστηρίου. Το μυστήριο θέλει πίστη' «... ομολογώ εν βάπτισμα εις άφεσιν αμαρτιών» (Σύμβ. πίστ.). Αν πιστεύαμε, αν είχαμε μάτια αγγέλων, θα βλέπαμε ότι ή ψυχή εκείνου πού βαπτίζεται, προτού να μπη στην κολυμβήθρα είναι μαύρη σαν τα φτερά του κόρακα• άλλ' όταν βγαίνει από την κολυμβήθρα, μετά την τρίτη κατάδυση «εις το όνομα του Πατρός και του Υιοϋ και του αγίου Πνεύματος» —αύτη είναι ή πίστις μας—, βγαίνει πιο λευκή κι άπ' το χιόνι πού καλύπτει τώρα τα βουνά της πατρίδος μας. Για αυτό βλέπεις, το παιδί πού βαπτίζεται είναι υποχρεωτικό να το ντύνουν στα λευκά, σύμβολο ότι καθαρίστηκε. Σά' να λέη• Πλϋνε με, Κύριε, «και υπέρ χιόνα λευκανθήσομαι» (Ψαλμ. 50,9).

Γεννάται όμως το ερώτημα" μετά το βάπτισμα τί γίνεται; Όλοι λερώνουμε το χιτώνα του βαπτίσματος, δεν τον κρατούμε καθαρό και αμόλυντο, όπως λέει σήμερα ή Εκκλησία «Όσοι εις Χριστόν έβαπτίσθητε, Χριστόν ένεδύσασθε» (Γαλ. 3,27). Και το ερώτημα, πού συνεκλόνισε αιώνα ολόκληρο την Εκκλησία είναι• Τα

αμαρτήματα προ του βαπτίσματος, είτε κληρονομικά είτε προσωπικά, συγχωρούνται τα αμαρτήματα μετά το βάπτισμα συγχωρούνται; Διχάστηκαν στην πρώτη Εκκλησία. Άλλοι είπαν, ότι δεν συγχωρούνται.

Άλλα ή Εκκλησία είπε ότι, κατά το πνεύμα του Ευαγγελίου, συγχωρούνται. Πώς συγχωρούνται; Έχει ή Εκκλησία ένα άλλο μυστήριο, πού είναι ένα δεύτερο βάπτισμα. Βαπτισθήκαμε στην κολυμβήθρα, πρέπει να βαπτισθούμε και σ' αυτό. Όπως αυτός πού δέ' βαπτίζεται δέ' θεωρείται Χριστιανός, έτσι και αυτός πού αμάρτησε δέ' συγχωρείται αν δεν πέραση από αυτό. Ποιο είναι το δεύτερο βάπτισμα; Είναι ή μετάνοια και εξομολόγησης. Πολλά άχρηστα δάκρυα χύνουν οί άνθρωποι• ένα δάκρυ έχει αξία• δώστε μου ένα τέτοιο δάκρυ! είναι το δάκρυ για τις αμαρτίες, το δάκρυ της μετανοίας. Αυτό γίνεται Ιορδάνης ποταμός, δεύτερο βάπτισμα. Πού τελείται; "Οταν πας στον πνευματικό πατέρα και ομολογήσεις είλικρινώς τα αμαρτήματα σου, εκείνα πού δεν ξέρει ούτε ή γυναίκα σου ούτε ό είσαγγελεύς ούτε ό κόσμος (πού μπορεί να σε θεωρεί καλό και έντιμο άνθρωπο, αλλά ή συνείδησι βοά μέσα σου...).

Σπεύσε λοιπόν σ' αυτό το δεύτερο βάπτισμα το συνιστώ έπ' ευκαιρία σήμερα. Οί περισσότεροι δυστυχώς είναι ακόμη άνεξομολόγητοι. Το τονίζω• ή εξομολόγησης είναι ή κάθαρσις του αγίου Πνεύματος. Το είπαν και μεγάλοι ψυχολόγοι ή έξομολόγησις σε έμπειρο πνευματικό πατέρα απαλλάσσει τον άνθρωπο από το άγχος. Λίγοι δοκίμασαν την έξομολόγησι. Μεταξύ αυτών είναι και ένας 'Ρώσος συγγραφεύς, προφήτης του 'Ρωσικού λαού, ό Ντοστογιέφσκυ. Ήταν κατάδικος επί τσάρου μέσα στις φυλακές της Σιβηρίας, και εκεί γνώρισε τον Κύριο. Εκεί διάβασε και θαύμασε το Ευαγγέλιο, πίστεψε στο Χριστό. Βρήκε λοιπόν ένα πνευματικό πατέρα και εξομολογήθηκε όλα τα αμαρτήματα πού έκανε ως άνθρωπος. Τότε είπε• «Όταν εξομολογήθηκα, παράδεισος φύτρωσε στην ψυχή μου».

Αγαπητοί μου, χωρίς εξομολόγηση παράδεισο δέ θα δούμε. Γι' αυτό μικροί και μεγάλοι, όλοι στην έξομολόγησι. Ας πέσει από το μάτι μας ένα δάκρυ ενώπιον του πνευματικού. Και το δάκρυ αυτό θα γίνει Ιορδάνης. Και ή αγία Τριάς θα κάνη ν' ανοίξουν και για μας οί ουρανοί των ουρανών. Και τότε θα αισθανθούμε, ότι μέσα στην καρδιά μας ήλθε αυτή ή αγία Τριάς, Πατήρ Υιός και άγιον Πνεύμα• ω ή δόξα εις τους αιώνας των αιώνων αμήν.

Επίσκοπος Αυγουστίνος

Απομαγνητοφωνημένη ομιλία, ή οποία έγινε στον ί. ναό Αγίου Παντελεήμονος Φλωρίνης την 6-1-1990 με άλλο τίτλο. Καταγραφή και σύντμησις 6-1-2005